

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 11 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7554

Soklič Franc, železniški uradnik, Maribor, Jugoslavija.

Kartoteka sa ležećim listovima.

Prijava od 7. oktobra 1929.

Važi od 1. aprila 1930.

Kartoteka sa ležećim listovima, kako se sada obično upotrebljavaju, imaju svakakve mane, koje poskupljuju njihovu upotrebu te ih učine nespretnim. Najveće od tih mana jesu ove:

1. Listovi kartoteke utaknuti su na uglovima u kose prereze podložnih kartona poput razglednica, koji kartoni leže u škrabicama ormara kartoteke. Uslijed toga nije moguće, da se upotrebe stražnje strane listova kartoteke, jer nisu vidljivo smještene ako su listovi uloženi u kartonima. Radi toga potrebno je, da se uzme dvostruka količina listova za jednu kartoteku napram kartotekama sa stojećim listovima, u kojih se može upotrebiti i stražnja strana.

2. Na donjoj strani svakog podložnog kartona u škrabici uloženi list kartoteke, treba da je providen na gornjem rubu preglednim oznakama (ime, naslov i t. d.), jer se samo taj rub vidi kada se podložni kartoni preklapaju, dočim u kartoteka sa na gornjoj strani kartona uložnim listovima kartoteke, nalaze se te pregledne oznake na rubovima, koji dolje proviruju. Potrebno je dakle, da postoje dvije vrste listova, pošto su oni, koji su uloženi na prednjoj strani podložnih kartona, nemogu upotrebiti na njihovoj tražnoj strani. Ta okolnost poskupljuje cijeli sastav te proizvodi zamjene i gubitak na vremenu.

3. Mogućnost između gore napomenutih podložnih kartona ormara kartoteke postigne se time, da se potonji prilijepe po sredini njihove duljine na jednom kartonu ili

traku od hartije, čiji istaknuti krajevi zahvaćaju ispod ruba škrabice. Treba li da se izvuče jedan podložni karton potrebno je, da se svi prethodni kartoni pomaknu u pravcu ruče škrabice i da se odstrane. Osim toga istroši se podložni karton na mjestu gdje je prilijepljen na poprečnim traku uslijed čestog preklapanja tako, da se na pregibu konačno prelomi.

4. Svaka škrabica providena je nastavnim komadima, koji su nataknuti pomoću zglobnih klinova te puzaju u postranom vodovima škrabice u ormaru provirujući iz ormara ako je škrabica izvučena u svrhu, da bi se omogućilo preklapanje listova. Pošto se nalaze ti nastavni komadi u stalnoj vezi sa škrabicom, treba da je ormar kartoteke za toliko dulji od škrabice, da ti nastavci nađu mjesta na stražnjoj strani, ako je škrabica unutra utaknuta u njezinim vodovima.

Svrha ovog pronalaska jest, da se odstrane gore napomenute mane na što jednostavniji način i da se što više pojedini sastav kartoteke sa ležećim listovima.

Bitnost pronalaska leži u tome, da je pričvršćena na unutrašnjem bridu svakog lista kartoteke po jedna elastična igla od željezne žice, koja je sa svojim provirujućim krajevima utaknuta u luknje, nalazeće se u jednakim razmacima na postranim letvicama škrabice tako, da se može pomoću jednostavnog pregiba igle po uzdužnoj sredini svakog lista, izmijeniti svaki list neodvisno od drugih listova kartoteke

odnosno, da se može list opet okrenuto uložiti u svrhu, da bi se mogla upotrebiti i njegova stražnja strana.

U nacrtu prikazan je jedan izvedbeni primjer takove kartoteke sa ležećim listovima i to prikazuje:

Fig. 1 horizontalni presjek kroz ormar kartoteke sa izgledom na gornju stranu jedne utaknute škrabice sa uloženim listovima kartoteke, koji su označeni slovima R i S.

Fig. 2 vertikalni presjek ormara kartoteke sa utaknutom najdonjom škrabicom, jednom dijelomično izvučenom škrabicom i jednom na polonju počivajućom, potpuno izvučenom škrabicom.

Fig. 3 poprečni presek jedne škrabice, u kojoj se nalazi igla jednog lista kartoteke u njezinom normalnom položaju mira prikazan punim crtama i u uzvinutom položaju (u svrhu izuzimanja tog lista) prikazana prekinutim crtama. Osim toga se vide gore i postrance provirujući zglobni klinovi na kraju škrabice.

Fig. 4 jedan list kartoteke prije njegovog uloženja, sastojeći se iz lista, igle od žice i gumom prevučenog traka.

Fig. 5 prednje i postrano lice za uloženje gotovog lista.

Fig. 6 perspektivčan prikaz limene kese, koja služi kao ležište krajnjih klinova svake škrabice.

Fig. 7 izvučenu škrabicu sa u limenoj kesi počivajućim zglobnim klinovima, dijelomično lice i presjek ormara.

Ormar A kartoteke, neka je na pr. od lima, providen je istaknutim horizontalnim vodnim letvicama B (od lima ili drva) i poprečnim letvicama C (od lima) prema količini škrabica D. Prednja ploha E tako je široka, da su letvice B prekrive te nosi po običaju ruču F, i proreze G, u koje se utaknu pregledni listovi. U užljebu H među dvima letvicama B, uložena je na prednjem kraju po jedna limena kesa J (Fig. 6, 1 i 2) koja se može pomicala i u koju zahvate nakon potpunog izvučenja škrabice na njezinom kraju nalazeći se klinovi K (Fig. 7). Kesa J providena je uzdužnim prorezom L, kroz koji prolaze 2 šarafa M, te dozvoljavaju ograničeno pomicanje kese J u uzdužnom pravcu. Ako se izvuče škrabica D, uđe zglobni klin K u valjkastu prednju stijenu N kese J te izvuče polonju za toliko, da se može škrabica D postaviti u svaki željeni kosi položaj (na pr. položaj upotrebe škrabice D 9 u Fig. 2) odnosno, da se može sasama izvaditi iz kese J.

Skrabica D od lima je te sačinjavaju njezini dolje i unutar previjeni rubovi dvije obrubne letvice O, koje su providene horizontalnim luknjama P za utaknuće igla Q

listova R. U najprednjoj luknji P leže klinovi S limene ploče T, koja ima svrhu, da pritisne dolje plosnato ležeće listove R u svakoj škrabici, da bi se time izbjeglo struganje ili previjanju listova prilikom izvlačenja škrabice D iz ormara A kartoteke (Fig. 2).

Na svakom listu R kartoteke pričvršćena je pomoću jednog gumom priljepljenog traka U (Fig. 4) po jedna igla Q tako, da proviruju njezini krajevi u jednakoj mjeri (Fig. 5) preko rubova. Na prednjoj i stražnjoj strani svakog lista naliskana je križaljka prema svrsi kojoj služi kartoteka a na donjem kraju nalaze se pregledne oznake (ime, naslov i t. d.). Kada je prednja strana ispisana, uzme se strana istog lista te se u tu svrhu izvadi list i okrenuto opet uloži na isto mjesto. U svrhu olakšanja podizanja najdonjeg lista R, utaknuta je u prve 2 luknje P igla Q₁ (Fig. 1), na kojoj je pričvršćen provirujućim rubovima V provideni limeni jezik W, stremen od žice ili komadić kartona (Fig. 2).

Na jednoj postranoj letvici O najdonje škrabice nalazi se jedan zupčasti izrez sa koso natrag uzdignutim bridom. Svaka nadaljna škrabica providena je takođe vertikalno iznad izreza najdonje škrabice po jednim izrezom na postranoj letvici O. Stražnji bridovi ovih izreza leže vertikalno napram ploštini škrabice. U postranoj stijeni ormara vođena je u vertikalnom pravcu jedna zavorna motka (nije u nacrtu) providena klinovima, koji zahvaćaju u izreze sviju letvica na škrabicama.

Ako je najdonja škrabica potpuno utaknuta u ormar, ležati će svi zavorni klinovi u izrezima škrabica, pa ako je najdonja škrabica zatvorena, neće se moći izvući nijedna od iznad nje nalazećih se škrabica. Ako se opet najdonja škrabica odključa i izvuče, puza njezin zavorni klin na kosom stražnjem bridu izreza, podigne se time te se ujedno podignu pomoću zajedničke zavorne motke svi klinovi iz njihovih izreza na ostalim škrabicama.

Potonje su tada proste za otvaranje.

Patentni zahtevi:

1. Kartoteka sa ležećim listovima, naznačena time, da je pričvršćena na unutrašnjem bridu svakog lista (R) jedna elastična igla od žice (Q) čiji su provirujući krajevi utaknuti u luknje (P), koje se nalaze na postranim letvicama (O) škrabice (D) međusobno jednako daleko razmaknute u svrhu, da se može pomoću jednostavnog pregiba igle (Q) po duljini škrabice (D) (Fig. 3) svaki pojedini list (R) izmijeniti neodvisno od drugih listova odnosno, da

se može okrenuti i opet uložiti u svrhu upotrebe stražnje strane lista (Fig. 1).

2. Izvedbeni oblik kartoteke po zahtjevu 1, naznačen time, da je providen svaki list (R) na obim stranama jednakom liskovinom i pričvršćen pomoću jednog gumom priljepljenog traka, (U) na igle (Q) u svrhu, da bi se omogućilo preklapanje odnosno odnosno okretanje listova u škrabici bez istrošenja pričvrstnih sretslava (Fig. 4 i 5).

3. Izvedbeni oblik kartoteke po zahtjevu 2, naznačen time, da je uložan pod najdonji list (R) u škrabici (D) jedan limeni trak, stremen od žice ili trak od kartona (W) sa jednom drškom (V), koji se može isto tako pomoću jedne igle (Q) od žice izmjeniti u svrhu, da bi se mogli najdonji listovi (R) svake škrabice lako podignuti (Fig. 2).

4. Izvedbeni oblik kartoteke po zahtjevu 3, naznačen time, da se nalazi na unutrašnjem kraju svake škrabice (D) jedan u posebni užljeb (H) svakog prelinca za škrabicu na ormaru (A) zahvaćujući klin (K) a na spoljašnjem kraju svakog užljeba (H) jedna pomakljiva limena kesa (J), koju prilikom izvlačenja škrabice (D) povuče

sa sobom njezin klin (K) tako, da se može škrabica (D) potpuno izvući iz ormara (A) i listovi (R) na limenoj ploči (T) koso natrag nagnuto postaviti u svrhu boljeg pregleda i lakše manipulacije (Fig. 4).

5. Izvedbeni oblik kartoteke po zahtjevu 4, naznačen time, da je providena svaka škrabica (D) sa postrance provirujućom stijenom (E) u svrhu, da bi se utaknućem svake škrabice (D) u njezin prelinac također istaknute limene kese (J, N) klinova (K) natrag potisnule.

6. Izvedeni oblik kartoteke po zahtjevima 1—5, naznačen time, da se može najdonja škrabica (D) zaključati i da je providena jedna od njezinih postranih letvica (O) jednim zupčastim zarezom sa koso natrag uzdignutim bridom, napram tome su zarezi ostalih škrabica provideni vertikalno napram ploštini škrabice ležećim stražnjim bridovima, i da se nalazi u ormaru (A) kartoteke jedna vertikalno pomakljiva zavorna motka, koja je providena sa u te izreze zahvaćujućim klinovima u svrhu, da bi se mogle otvoriti gornje škrabice tek nakon što je otvorena najdonja škrabica.

